

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра менеджменту охорони здоров'я

Силабус навчальної дисципліни
«Оподаткування у сфері охорони здоров'я»

Обсяг навчальної дисципліни	Загальна кількість годин на дисципліну: 120 годин, 4 кредити ЄКТС. Семестр: III 2 рік навчання
Дні, час, місце проведення навчальної дисципліни	За розкладом занять. Кафедра менеджменту охорони здоров'я. Одеса, вул. Пастера, 2а.
Викладач(-і)	завідувач кафедри, к.е.н., доц. Рудінська О. В. професор кафедри, д.е.н., проф. Криленко В. І. доцент кафедри, к.е.н., доц., Князькова В.Я. доцент кафедри, к.е.н., доц. Кусик Н. Л. доцент кафедри, к.мед.н. Бусел С.В.
Контактна інформація	Довідки за телефонами: Кусик Наталія Львівна, к.е.н., доц., відповідальна за навчально-методичну роботу кафедри 067-728-56-12 E-mail: nataliia.kusyk@onmedu.edu.ua Лаборант кафедри E-mail: moz@onmedu.edu.ua Очні консультації: з 14.00 до 16.00 кожного четверга Онлайн - консультації: з 16.00 до 18.00 кожного четверга. Посилання на онлайн - консультацію надається кожній групі під час занять окремо.

КОМУНІКАЦІЯ

Комунікація зі здобувачами буде здійснюватися аудиторно (очно).

Під час дистанційного навчання комунікація здійснюється через платформу Microsoft Teams, а також через листування електронною поштою, месенджери Viber (через створені у Viber групи для кожної групи, окремо через старосту групи).

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Предмет вивчення дисципліни - теоретичні та практичні основи оподаткування у сфері охорони здоров'я, в тому числі щодо організації надання послуг з медичного обслуговування.

Пререквізити і постреквізити дисципліни (місце дисципліни в освітній програмі):

Пререквізити: бізнес – планування в сфері охорони здоров'я та фармацевтичному бізнесі, економіка та організація охорони здоров'я та фармацевтичного бізнесу; інформаційно-аналітична підтримка в управлінні закладами охорони здоров'я; медичний та фармацевтичний менеджмент; стратегічний менеджмент; управління проектами в медицині.

Постреквізити: фінансовий менеджмент; HR-менеджмент з циклом психології управління.

Мета дисципліни: опанування здобувачем вищої освіти знань і формування елементів професійних компетентностей у галузі оподаткування медичних установ та удосконалення

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра менеджменту охорони здоров'я

навичок та компетентностей, набутих при вивченні попередніх дисциплін.

Завдання дисципліни:

1. Отримання ґрунтовних знань щодо сучасної системи оподаткування, розуміння концептуальних засад оподаткування у галузі охорони здоров'я.
2. Формування вмінь та навичок у здобувачів щодо обчислення податків і зборів, що сплачуються закладами охорони здоров'я.
3. Формування здатності до реалізації стратегії добровільної сплати податків, порядку обчислення, декларування та погашення податкових зобов'язань з основних бюджетоутворюючих податків.
4. Формування відповідальності за порушення податкового законодавства.

Очікувані результати:

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен:

Знати:

- систему податків та платежів, що стягуються у сфері охорони здоров'я;
- економічну природу податків і платежів, визначення об'єктів оподаткування, методичку обчислення і сплати податків медичними закладами у відповідності до чинного податкового законодавства з урахуванням його змін;
- основні напрями податкової політики в галузі охорони здоров'я в сучасних умовах та основи оподаткування медичної галузі в провідних зарубіжних державах.

Вміти:

- визначити платників та об'єкти оподаткування для медичних закладів;
- здійснювати обчислення податків і зборів у відповідності до чинного законодавства,
- застосовувати податкові пільги,
- визначати порядок та терміни сплати та складати відповідні розрахунки.
- обґрунтувати вибір оптимальної системи оподаткування діяльності суб'єкта медичного бізнесу на підставі діючого податкового законодавства.

Дисципліна спрямована на глибоке та ґрунтовне засвоєння здобувачами теоретичних та практичних аспектів податкової системи та особливостей оподаткування в галузі охорони здоров'я, організації роботи податкових органів та порядок проведення податкових перевірок в медичних закладах, визначення, узгодження та сплати податкових платежів, реалізації стратегії добровільної сплати податків, порядку обчислення, декларування та погашення закладами охорони здоров'я податкових зобов'язань з основних бюджетоутворюючих податків. Ця дисципліна охоплює методологічні засади сутності податків, проблематику податкової політики, основи податкового менеджменту та податкового адміністрування, порядку обчислення та сплати податків і окремих неподаткових платежів закладами охорони здоров'я.

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Форми і методи навчання

Дисципліна буде викладатися у формі лекцій; практичних занять; організації самостійної роботи здобувача).

Методи навчання.

Лекція.

Практичні заняття: словесні методи: бесіда, пояснення, дискусія, обговорення проблемних ситуацій; наочні методи: ілюстрація (у тому числі мультимедійні презентації); практичні методи: виконання тестових завдань, вирішення ситуаційних завдань.

Самостійна робота: самостійна робота з рекомендованою основною та додатковою літературою, з електронними інформаційними ресурсами, підготовка до практичних занять;

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра менеджменту охорони здоров'я

самостійне виконання індивідуального завдання, підготовка доповіді та презентації для захисту індивідуального завдання.

Зміст навчальної дисципліни:

Тема 1. Організаційні основи податкової системи.

Сутність податків. Визначення податків, їх ознаки як економічної категорії.

Функції податків. Фіскальна функція, механізм її реалізації. Податки як основа фінансової бази держави. Регулююча функція. Основні напрямки регулювання економіки та соціальної сфери. Дискусійні питання функцій податків.

Термінологія оподаткування. Елементи податку: суб'єкт (платник) і носій, об'єкт оподаткування, джерело сплати, одиниця оподаткування, податкова ставка, квота. Методи побудови податкових ставок. Універсальні та диференційовані податкові ставки. Тверді та процентні ставки. Види твердих ставок: фіксовані та відносні. Види процентних ставок: пропорційні, прогресивні, регресивні.

Класифікація податків, її ознаки.

Організація податкової системи. Поняття податкової системи і вимоги до неї. Принципи побудови податкового законодавства України. Податкова політика: поняття податкової політики та її напрямки. Податкова система України. Основні етапи її становлення. Склад і структура податкової системи України. Податкова політика України в сучасних умовах.

Державна податкова служба України. Історія формування державної податкової служби в Україні. Організаційна структура органів державної податкової служби та їх основні завдання. Функції та повноваження органів державної податкової служби.

Тема 2. Пряме оподаткування медичних клінік та інших закладів охорони здоров'я.

Оподаткування прибутку медичних клінік та інших закладів охорони здоров'я. Платники і ставки податку на прибуток. Об'єкт оподаткування. Ставки податку на прибуток та порядок його обчислення. Пільги по податку на прибуток. Особливості оподаткування прибутку медичних закладів. Податкові періоди. Складання та подання декларації з податку на прибуток, строки сплати податку до бюджету. Відповідальність платників податку.

Податок на доходи фізичних осіб як форма індивідуального прибуткового оподаткування.

Платники податку на доходи фізичних осіб. Об'єкт та база оподаткування. Загальний оподатковуваний дохід. Податкова знижка та податкові соціальні пільги. Ставки податку. Порядок нарахування, утримання та сплати (перерахування) податку до бюджету.

Альтернативні способи оподаткування приватної медичної практики.

Загальна система оподаткування.

Спрощена система оподаткування суб'єктів малого підприємництва.

Особливості нарахування і сплати єдиного податку для окремих груп платників.

Тема 3. Непряме оподаткування закладів охорони здоров'я.

Особливості справляння податку на додану вартість з надання медичних послуг. Методика обчислення ПДВ з урахуванням норм Податкового кодексу України. Платники і ставки податку на додану вартість. Операції, що оподатковуються за нульовою ставкою, ставкою 7% та базовою ставкою 20%. Об'єкт оподаткування. Перелік операцій, що виключені з об'єкта оподаткування або не підлягають оподаткуванню.

Порядок обчислення акцизного податку медичними установами з урахуванням норм Податкового кодексу України. Ставки податку та порядок його обчислення. Пільги по акцизному податку. Строки сплати та подання декларацій до податкових органів.

Мито в системі непрямих податків. Порядок обчислення та сплати мита медичними

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра менеджменту охорони здоров'я

зкладами при ввезенні лікарських препаратів та виробів медичного призначення на митну територію України.

Тема 4. Інші податки, що сплачуються закладами охорони здоров'я.

Майнове оподаткування: податок на нерухомість, транспортний податок, плата за землю. Платники, об'єкти оподаткування, ставки. Порядок обчислення та сплати.

Рентна плата за спеціальне використання води закладами охорони здоров'я .

Єдиний соціальний внесок. Платники, об'єкт нарахування та ставки єдиного внеску.

Військовий збір: особливості оподаткування.

Тема 5. Податкові перевірки в закладах охорони здоров'я та особливості їх проведення.

Податковий контроль. Види податкових перевірок та порядок їх проведення. Оформлення матеріалів податкових перевірок. Порядок оскарження платниками податків результатів податкових перевірок.

Відповідальність за порушення податкового законодавства. Контроль податкових органів за сплатою фінансових санкцій та адміністративних штрафів.

Перелік рекомендованої літератури:

Основна:

1. Конституція України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР. Офіційне інтернет-представництво Президента України URL: <https://www.bing.com/search?q=конституція+україні&cvid=37427c3a3d294d369fa7674295c692fa&aqs=edge.0.019j69i11004.6045j0j4&FORM=ANAB01&PC=U531>
2. Бюджетний кодекс України від 08.07.2010 р. № 2456-VI. Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2456-17>.
3. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-VI/ Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
4. Митний кодекс України від 13.03.2012 р. № 4495-VI. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/4495-17>
5. Закон України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» від 08.07.10 р. № 2464-VI.
6. Кузь В.І. Податкова система: навч. посіб. Чернівці: Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2022. 240 с.
7. Податкова система: навчальний посібник / Волохова І. С., Дубовик О. Ю., Слатвінська М. О. та ін.; за заг. ред. І. С. Волохової, О. Ю. Дубовик. Харків: Видавництво «Діса плюс». 2019. 402 с.

Додаткова:

1. Князькова В.Я., Криленко В.І., Рудінська О.В. Особливості оподаткування бізнесу в Україні в умовах воєнного часу. *XI Міжнародна науково-практична конференція «Modern research in world science»* (м. Львів, Україна, 29-31.01.2023 р.). С. 1273-1278.
2. Квач Я.П., Князькова В.Я., Федоренко С.О. Податковий контроль в Україні: фіскальна ефективність та шляхи вдосконалення. *Науковий погляд: економіка та управління*. Науково-практичний журнал. 2018. № 1(59). С. 165-170.
3. Князькова В.Я., Башинська М.І., Буруков В.В. Сутність податкового адміністрування та його роль у формуванні доходів місцевих бюджетів. *Вчені записки Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського. Серія: Економіка і управління*. Том 30 (69). 2019. № 5 (2). С. 109-113.
4. Князькова В.Я. Фіскальна ефективність податкового контролю та напрями його покращення. *Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право*. 2014. № 3. С. 116-123.

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра менеджменту охорони здоров'я

5. Князькова В.Я., Сергієнко Л.К. Особливості податкового адміністрування в умовах розбудови ринкових відносин в Україні. *Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право.* 2015. № 1. С. 58-66.
6. Котляров Є. І., Антоненко С. В. Ресурсне та місцеве оподаткування. Навчальний посібник. Харків: ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2016. 324 с.
7. Крисоватий А. І. Сидорович О. Ю., Дмитрів В. І. Наукові основи фіскальної теорії: навчальний посібник. Тернопіль: ТНЕУ, 2017. 246 с.
8. Луцик А. І. Ткачик Ф. П. Адміністрування податків: навчальний посібник. Тернопіль: ТНЕУ, 2017. 282 с.
9. Податкова система: навчальний посібник / Ю. Б. Іванов, В. Ф. Тищенко, О. Є. Найденко та ін. Харків: ХНЕУ ім. С. Кузнеця. 2018. 408 с.
10. Попченко Т.П. Реформування сфери охорони здоров'я в Україні: організаційне, нормативно-правове та фінансово-економічне забезпечення: аналітична доповідь. Київ: НІСД, 2012. 96 с.
11. Томнюк Т.Л. Податкова система: навчальний посібник. Чернівці: ЧТЕІ ДТЕУ. 2022. 324 с.

Інформаційні ресурси:

1. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: www.rada.gov.ua
2. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
3. Офіційний сайт Державної фіскальної служби України. URL: [http:// www.sta.gov.ua](http://www.sta.gov.ua)
4. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. URL: <http://www.minfin.gov.ua>.
5. Офіційний сайт Рахункової палати України. URL: <http://www.ac-rada.gov.ua/>
6. Офіційний сайт Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>

ОЦІНЮВАННЯ

Форми і методи поточного контролю:

- усний контроль: індивідуальне опитування за питаннями відповідної теми;
- письмовий контроль: оцінювання розв'язання ситуаційних завдань (в т.ч. розрахункових), оцінювання виконання індивідуального завдання;
- тестовий контроль: оцінювання виконання тестових завдань за темами.

Критерії поточного оцінювання на практичному занятті

Оцінка	Критерії оцінювання
Відмінно «5»	Здобувач бере активну участь у занятті; демонструє глибокі знання, дає повні та детальні відповіді на запитання; бере активну участь у обговоренні проблемних ситуацій, користується додатковою навчально-методичною та науковою літературою; вміє сформулювати своє ставлення до певної проблеми; висловлює власні міркування, наводить доцільні приклади; вміє знаходити найбільш адекватні форми розв'язання суперечностей. Тестові завдання виконані в повному обсязі, всі 100% відповідей на запитання є правильними, відповіді на відкриті питання – повні та обґрунтовані. Здобувач вільно вирішує ситуаційні завдання, впевнено демонструє практичні навички за темою заняття та вірно інтерпретує отримані дані, висловлює власну креативну думку з теми завдання, демонструє творче мислення.
Добре «4»	Здобувач бере участь у занятті; добре володіє матеріалом; демонструє необхідні знання, але дає відповіді на запитання з деякими помилками; бере

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра менеджменту охорони здоров'я

	участь у обговоренні проблемних ситуацій, користується основною навчально-методичною та науковою літературою; висловлює власну думку з теми заняття. Тестові завдання виконані в повному обсязі, не менш ніж 70% відповідей на запитання є правильними, відповіді на відкриті питання - загалом правильні, проте наявні деякі помилки у визначеннях. Здобувач вірно вирішує ситуаційні завдання, але допускає незначні неточності та демонструє більш стандартизовані практичні навички за темою заняття при вірній інтерпретації отриманих даних, висловлює власну думку з теми завдання, демонструє критичне мислення.
Задовільно «3»	Здобувач іноді бере участь у занятті; частково виступає і задає питання; допускає помилки під час відповідей на запитання; показує пасивну роботу на семінарських заняттях; показує фрагментарні знання понятійного апарату і літературних джерел. Тестування виконано в повному обсязі, не менш ніж 50% відповідей є правильними, відповіді на відкриті питання - не логічні, з явними суттєвими помилками у визначеннях. Здобувач не достатньо володіє матеріалом для вирішення ситуаційних завдань, невпевнено демонструє практичні навички за темою заняття та інтерпретує отримані дані з суттєвими помилками, не висловлює свою думку з теми ситуаційного завдання.
Незадовільно «2»	Здобувач не бере участь у занятті, є лише спостерігачем; ніколи не виступає і не задає питання, незацікавлений у вивченні матеріалу; дає неправильні відповіді на запитання, показує незадовільне знання понятійного апарату і літературних джерел. Тестування не виконано. Ситуаційне завдання не виконано.

Форми і методи підсумкового контролю: залік.

Залік виставляється здобувачу, який виконав усі завдання робочої програми навчальної дисципліни, приймав активну участь у практичних заняттях, виконав та захистив індивідуальне завдання та має середню поточну оцінку не менше ніж 3,0 і не має академічної заборгованості.

САМОСТІЙНА РОБОТА ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Самостійна робота:

- самостійна робота з рекомендованою основною та додатковою літературою, з електронними інформаційними ресурсами, підготовка до практичних занять;
- самостійне виконання індивідуального завдання, підготовка презентації для захисту індивідуального завдання.

Критерії оцінювання індивідуального завдання

Оцінка	Критерії оцінювання
Відмінно «5»	Індивідуальне завдання та презентація виконані самостійно та оригінально, оформлення відповідає вимогам, аналіз ефективності системи оподаткування медичної клініки повністю розроблений за пропонованою структурою; аналіз ґрунтовний та самостійний, здобувач вільно презентує матеріал; зміст презентації не перевантажений слайдами з текстовим матеріалом; здобувач формулює самостійні ґрунтовні судження, які підкріплені фактичними доказами та розрахунками, інформація на слайдах подана переважно схематично із використанням самостійно розроблених схем, малюнків,

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра менеджменту охорони здоров'я

	графіків, містить посилання на джерела, які відповідно оформлені та є актуальними.
Добре «4»	Індивідуальне завдання та презентація виконані самостійно, оформлення відповідає вимогам, аналіз ефективності системи оподаткування державної (приватної) медичної клініки розроблений за запропонованою структурою із незначними порушеннями; аналіз самостійний, але містить незначні неточності; здобувач добре пояснює матеріал, формулює самостійні висновки; інформація у презентації подана переважно із використанням самостійно розроблених схем, малюнків, графіків, містить посилання на джерела, які відповідно оформлені та є актуальними.
Задовільно «3»	Індивідуальне завдання та презентація виконані самостійно, оформлення відповідає вимогам із незначними порушеннями, аналіз ефективності системи оподаткування державної (приватної) медичної клініки частково розроблений за запропонованою структурою; аналіз лише теоретичний, описовий та містить неточності; здобувач пояснює матеріал не впевнено, формулює лише загальні висновки (або взагалі не може їх сформулювати), інформація у презентації подана з посиланням на джерела, однак вони оформлені із помилками.
Незадовільно «2»	Індивідуальне завдання не виконано. Не зараховуються індивідуальні завдання та презентації, які виконані не самостійно або запозичені з мережі Інтернет.

ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Політика щодо дедлайнів та перекладання:

- Пропуски занять з неповажних причин відпрацьовуються за розкладом черговому викладачу.
- Пропуски з поважних причин відпрацьовуються за індивідуальним графіком з дозволу деканату.

Політика щодо академічної доброчесності:

Обов'язковим є дотримання академічної доброчесності здобувачами, а саме:

- самостійне виконання всіх видів робіт, завдань, форм контролю, передбачених робочою програмою даної навчальної дисципліни;
- посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Неприйнятними у навчальній діяльності для учасників освітнього процесу є:

- використання родинних або службових зв'язків для отримання позитивної або вищої оцінки під час здійснення будь-якої форми контролю результатів навчання або переваг у науковій роботі;
- використання під час контрольних заходів заборонених допоміжних матеріалів або технічних засобів (шпаргалок, конспектів, мікро-навушників, телефонів, смартфонів, планшетів тощо);
- проходження процедур контролю результатів навчання підставними особами.

За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра менеджменту охорони здоров'я

- зниження результатів оцінювання індивідуального опитування, виконання тестових завдань, оцінки за розв'язання ситуаційних завдань, виконання індивідуального завдання, заліку тощо;
- повторне проходження оцінювання (тестових завдань, ситуаційних завдань, індивідуального завдання, заліку тощо);
- призначення додаткових контрольних заходів (додаткові ситуаційні завдання, індивідуальні завдання, тести тощо);
- проведення додаткової перевірки інших робіт авторства порушника.

Політика щодо відвідування та запізнень:

Стан здоров'я: здобувачі хворі на гострі інфекційні захворювання, у тому числі на респіраторні хвороби, до заняття не допускаються. Запізнення на заняття – не припустимі. Здобувач, який спізнився на заняття, може бути на ньому присутній, але якщо в журналі викладач поставив «нб», він повинен його відпрацювати у загальному порядку.

Використання мобільних пристроїв:

Використання будь-яких мобільних пристроїв заборонено. При порушенні даного пункту здобувач має покинути заняття та в журналі викладач ставить «нб», яку він повинен відпрацювати у загальному порядку.

Мобільні пристрої можуть бути застосовані здобувачами з дозволу викладача, якщо вони потрібні для виконання завдання.

Поведінка в аудиторії:

Поведінка здобувачів та викладачів в аудиторіях має бути робочою та спокійною, суворо відповідати правилам, встановленим Положенням про академічну доброчесність та етику академічних взаємин в Одеському національному медичному університеті, у відповідності до Кодексу академічної етики та взаємин університетської спільноти Одеського національного медичного університету, Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату у науково-дослідній та освітній роботі здобувачів вищої освіти, науковців та викладачів Одеського національного медичного університету.